

## Otuz Üçüncü Söz, Yedinci Pencere'yi izah eder misiniz?

### "Yedinci Pencere"

"Şu kâinat yüzünde serpilene masnuatın kemâl-i intizamları ve kemâl-i mevzuniyetleri ve kemâl-i ziynetleri ve icadlarının suhuleti ve birbirine benzemeleri ve birtek fitrat izhar etmeleri, nasıl ki bir Sâni-i Hakîmin vücub-u vücudunu ve kemâl-i kudretini ve vahdetini gayet geniş bir mikyasta gösteriyorlar.

"Öyle de o câmid ve basit unsurlardan hadsiz ve ayrı ayrı ve muntazam mürekkebatın icadı, mürekkebat adedince yine o Sâni-i Hakîmin vücub-u vücuduna şehadet ve vahdetine işaret etmekle beraber, o heyet-i mecmuasıyla, gayet parlak bir tarzda, kemâl-i kudretini ve vahdetini gösterdiği gibi, o terkibât-ı mevcudat tabir edilen terkip ve tahlil hengâmındaki teceddütte, nihayet derecede ihtilâl ve karışma içinde nihayet derecede bir imtiyaz ve tefrik ile, meselâ topraktaki tohumların ve köklerin çok karışık olduğu halde hiç şaşırarak, bir surette sünbüllenmelerini ve vücutlarını temyiz ve tefrik etmek ve ağaçlara giren karışık maddeleri yaprak ve çiçek ve meyvelere tefrik etmek ve hüceyrât-ı bedene karışık bir surette giden gıdaî maddeleri kemâl-i hikmetle ve kemâl-i mizanla ayırıp tefrik etmek, yine o Hakîm-i Mutlak ve o Alîm-i Mutlak ve o Kadîr-i Mutlakın vücub-u vücudunu ve kemâl-i kudretini ve vahdetini gösterdiği gibi, o zerreler âlemini hadsiz ve geniş bir tarla hükmüne getirip, her dakikada kemâl-i hikmetle ekip, biçip, yeni yeni kâinatlar mahsulatını ondan almak ve o câmide, âcize, cahile olan zerrâta gayet şuurkârâne ve gayet hakîmâne ve muktedirâne hadsiz muntazam vazifeleri gördürmek, yine o Kadîr-i Zülcelâlin ve o Sâni-i Zülkemâlin vücub-u vücudunu ve kemâl-i kudretini ve azamet-i rububiyetini ve vahdetini ve kemâl-i rububiyetini gösterir."

"İşte, bu dört yolla büyük bir pencere marifetullahâ açılır ve büyük bir mikyasta, bir Sâni-i Hakîmi akla gösterir. Şimdi, ey bedbaht gafil! Şu halde Onu görmek ve tanımak istemezsen, aklını çıkar at, hayvan ol, kurtul!" (1)

Kainattaki mükemmel sistem, mükemmel ölçü, mükemmel denge, mükemmel süs ve estetik, işlerin ve yaratmaların mükemmel bir kolaylıkta olması, her bir unsurun benzer ve ortak noktalar göstermesi ve aynı fitrat kanunlarına tabi olmaları gibi

---

fiiller, hikmetli bir sanatkarı ve varlığı ezeli ve ebedi olan bir yaratıcıyı, kudreti sonsuz olan tek bir Allah'ı kati bir surette akla gösterir.

Aynı şekilde cansız ve basit maddelerden, sayısız bileşik ve mürekkep varlıkların icatları da hikmetli bir Sanatkarı akla gösterir. Mesela; insanın aslı basit bir damla su iken, ondan çıkan beden harika bir şehir kıvamında ve sanatında olması meseleye ışık tutar. Yani; basit bir maddeden karmaşık ve sanatlı bir eser çıkarmak; ancak sonsuz ilim ve irade ile mümkündür.

Yine kainatın umumunda sergilenen bileşik ve terkip sanatların, sürekli değiştirilip tazelenmesinde ayrı bir mucize, ayrı bir tevhide delil vardır. Zira bir terkip sanatın sürekli tazelenmesi ve değişmesi, o şeyin sanatkarının onun üstünde sürekli tasarrufta bulunduğu işaretidir. Yani; Allah isim ve sıfatlarını sergilemek için, böyle bileşik sanatlarını sürekli bozup yeniden yapıyor.

Burada hem insanların dikkatini çekmek ve toplamak, hem de kudret ve ilminin ne denli mükemmel olduğunu ilan etmek manası esastır. Bu sebeple kainat bir yazar bozar tahta gibi, sürekli yenilenip tazeleniyor.

Üstelik kainat tarlasındaki tohumları öyle bir karmaşık serpiyor ki; Allah'tan başka hiçbir kimse bu karmaşıklık içinden temyiz yapamaz ve sanat devşiremez. Nihayetsiz karmaşa içinden, nihayetsiz seçkinlik çıkarmak, nihayetsiz kudrete mahsustur. O karmaşanın düğümlerini ancak sonsuz bir ilim çözüp içinden çıkabilir. Bir topraktan yüz binlerce tür bitki ve hayvanatı karıştırmadan ve şaşırmadan çıkarmak; ancak sonsuz ilim ve kudret ile mümkündür. Kainatın tarlası hükmünde olan atomlardan, sürekli yeni kainatları icat etmek ve onların eli ile harika sanatlar icra etmek; ancak Allah'a mahsus bir sikke ve mühürdür.

(1) bk. [Sözler, Otuz Üçüncü Söz, Yedinci Pencere.](#)